

Ένα Ίδρυμα αιχμής: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) «Το όραμά μας για παροχή ακόμα υψηλότερου επιπέδου σπουδών»

Ο Πρόεδρος του ΕΑΠ, Οδυσσέας Ζώρας, Καθηγητής Χειρουργικής Ογκολογίας, δίνει το περίγραμμα για το παρόν και το μέλλον του κατεξοχόν εξ αποστάσεως δημόσιου τριτοβάθμιου εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα

Συνέντευξη στον Θανάση Βασιλείου



Ο Πρόεδρος του ΕΑΠ Οδυσσέας Ζώρας
President of HOU Odysseas Zoras

Θα θέλατε να μας πείτε λίγα λόγια για τον θεσμό του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου; Ποιος είναι ο σκοπός του ως προς την κεντρική αντίληψη που διέπει τα ανοικτά συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης; Ποιες ανάγκες ήρθε να καλύψει στην ελληνική εμπειρία;

Η κύρια αποστολή του Ελ-

ληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι η παροχή εξ αποστάσεως προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, μέσω της ανάπτυξης και αξιοποίησης κατάλληλου και ειδικά αναπτυγμένου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας. Επιπλέον, στους σκοπούς του ΕΑΠ εντάσσεται και η προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, καθώς και η

At the forefront: Hellenic Open University (HOU) "Our vision for an even higher quality of studies"

Odysseas Zoras, Professor of Surgical Oncology, President of HOU, outlines the present and the future of the preeminent public institution for distance learning in higher education in Greece.

Interview to Thanasis Vasileiou



Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο -Εργαστήριο
Hellenic Open University - Laboratory

Would you like to tell us a few words about the Hellenic Open University as an institution? What are its goals vis-à-vis the central belief regarding open higher education systems? Which are the needs that it has come to meet in the Greece?

The main mission of the Hellenic Open University is to provide undergraduate and post-graduate education and training

through distance learning by developing and utilizing the appropriate specially designed educational materials and teaching methods. HOU also aims to promote scientific research and the development of technology and methodology for the remote transfer of knowledge. Essentially, HOU is the single official and institutionalized entity providing distance learning programmes in Greece. I will not focus on the



Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Hellenic Open University

ανάπτυξη τεχνολογίας και μεθοδολογίας στο πεδίο της μετάδοσης της γνώσης από απόσταση. Κατ' ουσίαν είναι ο μόνος επίσημος και θεσμοθετημένος φορέας παροχής εξ αποστάσεως προγραμμάτων σπουδών στην Ελλάδα. Δεν θα σταθώ όμως ειδικά στην αποστολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αλλά στην έννοια της ανοικτότητας. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εξυπηρετεί το ιδεώδες της ανοικτής εκπαίδευσης, δηλαδή της δυνατότητας, σε όλους ανεξαιρέτως, τους πολίτες να επιμορφωθούν, να σπουδάσουν, να αναπτύ-

ξουν τις δεξιότητές τους και να ανελιχτούν επαγγελματικά, κοινωνικά αλλά κυρίως προσωπικά. Η ανοικτή εκπαίδευση αποτελεί ένα ιδεώδες, μία πολιτική δήλωση, μία στάση και στρατηγική, η οποία χρησιμοποιήθηκε αλλά και συνεχίζει να χρησιμοποιείται, για να δηλώσει τις τάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής διεύρυνσης, της ελεύθερης πρόσβασης στα ιδρύματα παιδείας, στα εκπαιδευτικά προγράμματα και στα υπουργεία παιδείας. Είμαι ιδιαίτερα περήφανος που η χώρα μας έχει ιδρύσει ένα τέτοιο δημόσιο Πανεπιστήμιο, το οποίο εκτός

από την υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκή ποιότητα, προσφέρει σε όλους ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης. Τέλος, θα ήθελα να σταθώ στο πόσο αξιέπαινοι είναι οι απόφοιτοι του Ιδρυματός μας καθώς οι σπουδές στο ΕΑΠ είναι ιδιαίτερα απαιτητικές και από ακαδημαϊκή άποψη αλλά και σε συνδυασμό με τις κοινωνικές τους υποχρεώσεις.

Στην Ελλάδα το ΕΑΠ εμφανίζεται με καθυστέρηση δύο, δυόμισι δεκαετιών σε σχέση με τις άλλες χώρες. Γιατί –κατά τη γνώμη

mission of distance learning though, but on the concept of openness. The Hellenic Open University serves the ideal of open education, providing all citizens without an exception the chance to train, to study, to develop their skills and to evolve professionally, socially and mostly personally. Open education is an ideal, a political statement, a stance and a strategy, which was used and continues to be used in order to acknowledge the trend for educational policy enlargement with open access to educational institutions, in educational programmes and in ministries of education. I am especially

proud that our country has established a public university of this kind, which offers equal opportunities in education for all, in addition to the high academic quality. Finally, I would like to stress that our graduates are commendable, as studying in HOU is quite demanding both academically and in combination with their social engagements.

In Greece, HOU was established around two decades later than in other countries. Why this delay?

Open Universities started out in Europe in the late 1990s,

the most typical example being the British Open University, founded in 1971. The strong presence of Open Higher Education is due to the diversification in economic and social life, with a great impact on education, as the needs for skilled personnel started to increase. In Greece, the establishment of the Hellenic Open University in 1997 resulted from a series of social, economic, technological and other developments that took place in the framework of a wider restructuring of the Greek society. This fact, in combination with the rapid development of new technologies and the need to find a

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Εργαστήριο Hellenic Open University - Laboratory



σας- αυτή η καθυστέρηση;

Τα Ανοικτά Πανεπιστήμια έκαναν την εμφάνισή τους στην Ευρώπη στο τέλος της δεκαετίας του 1990, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ίδρυση του Open University της Αγγλίας το 1971. Η έντονη παρουσία των Ανοικτών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων οφείλεται στη διαφοροποίηση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής με ισχυρό αντίκτυπο στον τομέα της εκπαίδευσης, καθώς οι ανάγκες για εξειδικευμένο προσωπικό αυξήθηκαν. Στην Ελληνική πραγματικότητα, η ίδρυση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου το 1997, εφορμά από μία σειρά έντονων κοινωνικών, οικονομικών, τεχνολογικών και άλλων εξελίξεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο μιας ευρύτερης αναδιάρθρωσης της ελληνικής κοινωνίας. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη ραγδαία ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και την ανάγκη εύρεσης λύσης στα χρόνια εκπαιδευτικά προβλήματα της χώρας μας, όπως οι περιορισμοί που θέτουν τα παραδοσιακά συστήματα εκπαίδευσης, συνηγόρησαν στην ανάπτυξη πολιτικών για Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Τέλος, η ίδρυση του ΕΑΠ στόχευσε στην εδραίωση ενός εναλλακτικού τρόπου μάθησης στην ελληνική κοινωνία, συνεισφέροντας παράλληλα στη μεταρρύθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Ποια είναι σήμερα η θέση του ΕΑΠ;

Το Ίδρυμά μας, στα 20 και πλέον χρόνια λειτουργίας

του, έχει επιδείξει μία σημαντική εξέλιξη και ανοδική πορεία, προσφέροντας υψηλής ποιότητας προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, αποκτώντας παράλληλα το ακαδημαϊκό κύρος που του αρμόζει. Στο σημείο αυτό θα ήθελε να υπογραμμίσω ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, βρίσκεται στην 4η θέση κατάταξης, ανάμεσα σε όλα τα Ευρωπαϊκά Ανοικτά Πανεπιστήμια. Τέλος, πρόσφατο επίτευγμα του ΕΑΠ και ένδειξη της διεθνούς αναγνώρισής του, είναι η διοργάνωση του Διεθνούς Συνεδρίου Ανώτατης εκπαίδευσης (International Higher Education Conference-IHE) το 2022. Θα κλείσω λέγοντας ότι οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν στην χώρα μας, καθυστέρησαν την ίδρυση ενός τόσο σημαντικού Πανεπιστημίου, αλλά η πορεία του και η ανέλιξη του αποδεικνύουν εμμέσως την ισχυρή δυναμική του και το στίγμα του τόσο σε εγχώριο όσο και σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Μια σειρά από σύγχρονες εξελίξεις κυρίως στην τεχνολογία επικοινωνιών και την οικονομία –σε συνδυασμό με τις υγειονομικές απαιτήσεις της πανδημίας Covid-19 και την επιβεβλημένη τηλεεκπαίδευση στα περισσότερα τμήματα των ΑΕΙ– ευνόησαν την ισχυροποίηση των ανάπτυξη ανοικτών συστημάτων τηλεεκπαίδευσης. Το ΕΑΠ ήταν σχεδόν έτοιμο. Εκτι-

solution to chronic problems in our country, such as the limitations of the traditional systems of education, led to the development of policies for Open and Distance Learning. Finally, the creation of HOU aimed to establish an alternative learning methodology in Greek society, also contributing to the reform process in our country's higher education systems.

What is the position of HOU today?

Our institution, after more than 20 years of operation, has shown significant development and growth, offering high-quality undergraduate

and post-graduate study programmes and acquiring the academic prestige that it deserves. At this point, I would like to underline that the Hellenic Open University is placed 4th in the ranking of all European Open Universities. Finally, the latest achievement and sign of HOU's international recognition is the fact that it will organize the International Higher Education Conference (IHE) in 2022. I will conclude saying that the particular conditions in our country delayed the establishment of such an important university, but its course and progress prove in practice that it has strong dynamics and it is making its mark both na-

tionally and internationally.

A series of contemporary developments, mainly in communications technology and the economy - combined with the health requirements due to the Covid-19 pandemic and the mandatory distance learning in most departments of higher education - favoured the strengthening of open distance learning systems. HOU was almost ready. Do you believe that the post-Covid framework will further enhance the role of HOU?

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Hellenic Open University



μάτε ότι το πλαίσιο τα μετά-Covid εποχής θα αναβαθμίσει περαιτέρω τον ρόλο του ΕΑΠ;

Αρχικά πρέπει να διαχωρίσουμε τις έννοιες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Η μεν εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αποτελεί έναν ερευνητικό κλάδο του πεδίου των Επισημών της Αγωγής, πάνω στο οποίο συντελείται στοχευμένη και συστηματική έρευνα παγκοσμίως. Η εξ αποστάσεως διδασκαλία, η οποία εφαρμόστηκε και συνεχίζει να εφαρμόζεται από τα συμβατικά Πανεπιστήμια της χώρας μας στη διάρκεια της δύσκολης περιόδου της πανδημίας, υποδηλώνει τη συστηματική παρακο-

λούθηση των καθηγητικών διαλέξεων μέσω κάποιου συστήματος / πλατφόρμας τηλε-συναντήσεων. Οι δύο αυτές έννοιες είναι εντελώς διαφορετικές. Είναι μεγάλο λάθος να συγχέονται. Κατά δεύτερον θα σας πω ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ήταν καθόλα έτοιμο για την πρόκληση της πανδημίας. Όπως πολύ συχνά αναφέρω «Στο ΕΑΠ δεν χάθηκε ούτε μία διδακτική στιγμή», και αυτό γιατί το Ίδρυμα μας είναι εγγενώς ένα Πανεπιστήμιο που όχι μόνο εφαρμόζει, αλλά αναπτύσσει κιάλας την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Τι σημαίνει αυτό; Απλά, ότι ως κατεξοχίν εξ αποστάσεως δημόσιο τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό Ίδρυμα αναπτύσσει

όλα τα προγράμματα σπουδών του, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με τις πιο σύγχρονες μεθόδους της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Οι σπουδές στο ΕΑΠ δεν βασίζονται στη διδασκαλία και στις διαλέξεις, όπως συμβαίνει στα συμβατικά Πανεπιστήμια, αλλά στις αρχές της αυτόνομης και ανεξάρτητης μάθησης, μέσω ειδικά αναπτυγμένου αλληλεπιδραστικού εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο «διδάσκει» τους φοιτητές. Οι διδάσκοντες στο ΕΑΠ, ξεφεύγουν από τον συμβατικό τους ρόλο και αναβαθμίζονται σε Καθηγητές-συμβούλους, μέντορες και καθοδηγητές. Επιπλέον, όλη η ακαδημαϊκή αλλά και



Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο -Εργαστήριο
Hellenic Open University - Laboratory



Ο Πρόεδρος του ΕΑΠ
Οδυσσεύς Ζώρας
President of HOU
Odysseas Zoras

First, we have to define the terms "distance learning" and "remote teaching". Distance learning is a research branch in the field of the Sciences of Education, where targeted and systematic work is carried out globally. Remote teaching, which has been implemented and continues to be implemented by the conventional universities of our country during the difficult times of the pandemic, refers to the systematic attendance of professors' lectures through a system/platform of teleconferencing. The terms refer to two completely different concepts. It is wrong to confuse the one with the other. Second, I will tell you that the Hellenic Open University was fully ready for the challenge due to the pandemic. As I often say: "At HOU, not even a single minute of learning was lost"; this is because our institution is essentially a university

that not only applies but also develops distance learning. What does this mean? That as a public higher education institution operating remotely, it develops all its study programmes, both undergraduate and post-graduate ones, with the latest methodology of distance learning. Studies at HOU are not based on teaching and lectures, as in conventional universities, but on the principles of autonomous and independent learning through a specially developed interactive educational material that "teaches" students. The faculty at HOU transcends the conventional role of the teachers and become upgraded as Professors, consultants, mentors and instructors. In addition, the whole academic and administrative structure of the institution has achieved mastery of the particularities of distance learning and the

appropriate specialization and know-how to support both students and associate faculty. The Hellenic Open University continued its steady upward course during the pandemic and, if I may say so, accelerated indeed. Because, in addition to the seamless learning process, our institution proceeded with new study programmes, noteworthy cooperation with ministries, scholarships for special groups of citizens, cooperation with other institutions such as the Academy of Athens for the joint research and educational activities (for example, study programmes), cooperation with the Hellenic Army General Staff and the Hellenic Air Force as well as a series of other collaborations with results that will become apparent shortly. All in all, even in times of economic uncertainty and a global health crisis, HOU is



Ο Πρόεδρος του ΕΑΠ Οδυσσέας Ζώρας Hellenic Open University

η διοικητική μηχανή του Ιδρύματος, γνωρίζει άριστα τις ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και διαθέτουν την κατάλληλη εξειδίκευση και τεχνογνωσία για να υποστηρίξουν τόσο τους φοιτητές όσο και τους συνεργαζόμενους διδάσκοντες. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο συνέχισε την ήδη ανοδική πορεία κατά τη διάρκεια της πανδημίας και, επιτρέψτε μου να πω ότι, την επιτάχυνε κιάλας. Και αυτό γιατί, εκτός της απρόσκοπτης διαδικασίας της μάθησης, το Ίδρυμα μας ανέπτυξε νέα προγράμματα σπουδών, σπουδαίες συνεργασίες με Υπουργεία, για υποτροφίες σε ειδικές ομάδες πολιτών, συνεργασίες με άλλα ιδρύματα, όπως η Ακαδημία Αθηνών, για ανάπτυξη κοινών ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων (π.χ. προ-

γράμματα σπουδών), συνεργασίες με το Γενικό Επιτελείο Στρατού και την Πολεμική Αεροπορία καθώς επίσης και μια σειρά άλλων συνεργασιών, τα αποτελέσματα των οποίων θα φανούν στο εγγύς μέλλον. Συνοψίζοντας, το ΕΑΠ, ακόμα και σε καιρούς οικονομικής αβεβαιότητας και υγειονομικής κρίσης παγκοσμίου εμβέλειας, ενδυναμώνεται και ισχυροποιεί τη θέση του συνεχώς, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Πρόθεση μας είναι να συνεχίσουμε πιστά το έργο μας, δουλεύοντας συστηματικά και ολοκληρώνοντας το όραμά μας για παροχή ακόμα υψηλότερου επιπέδου σπουδών, για ανάπτυξη της έρευνας και για διεθνοποίηση του Ιδρύματος μας.

Στον Διεθνή Διάλογο εκφρά-

ζονται αντιπαραθέσεις για την αποτελεσματικότητα και τα όρια του ψηφιακού «πανεπιστημίου δίχως τοίχους». Αρκετοί στέκονται επικριτικά, λέγοντας ότι καταργείται, τρόπον τινά, το university γιατί απουσιάζουν, κυρίως, οι παραδοσιακές-κλασικές universitates –το πλαίσιο ζωής των φοιτητικών ενώσεων και της φυσικής παρουσίας στο πανεπιστημιακό campus. Εσείς, πώς βλέπετε το εύρος ενός ψηφιακού πανεπιστημίου; Ταιριάζει για όλες τις επιστήμες;

Ναι οι αρνητές του «πανεπιστημίου δίχως τοίχους» υπάρχουν. Προσωπικά είμαι υπέρμαχος της εξέλιξης. Όπως προανέφερα, οι κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις έχουν άμεσο αντίκτυ-

constantly strengthening its position both nationally and internationally. We intend to continue our work in a systematic fashion and to fulfil our vision to provide even higher quality of studies, to promote research and to internationalise our institution.

Global debate includes conflicting views about the efficiency and the limitations of the digital "university without walls". Some are critical, saying that in a way the "university" aspect is being lost because the traditional universities –the framework of student unions and physical presence in a university campus - are lacking. How do you see the range of a digital university? Does it fit all sciences?

Yes, there are deniers of "university without walls". Personally, I am in favour of evolution. As I already said, social, political, economic and technological developments have an immediate effect on education, educational systems and educational policies. Besides, such an outbreak of developments led or rather contributed to the establishment of Open Universities. So, I think that right now we are ready or should be ready to remove the barriers in education, because knowledge becomes "immingled" as science evolves. I mean that there is no longer a clear separation and distinct boundaries between areas of science, for example Physics and Chemistry or even Mathematics and Humanities. The boundaries of sciences overlap and reveal great new hybrids of immense technological and research interest. Due to the fact that they are not structured in sep-

arate Departments but in Schools with a wide range of subjects, digital universities - one of which is the Hellenic Open University as well -promote interdisciplinary and interdepartmental education by offering an amazing variety of interdisciplinary Subject Modules.

HOU has already given positive evidence of its publishing programme. Would you like to refer to it? What could we expect of HOU's and universities' activities in publishing vis-a-vis the needs of a demanding reading audience in regards to science and its influence on Greek society?

The Hellenic Open University Press, although a relatively recent initiative, is a significant investment by HOU, as a pioneering institution of higher institution, in

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Hellenic Open University



πο στην εκπαίδευση, στα εκπαιδευτικά συστήματα και στις εκπαιδευτικές πολιτικές. Άλλωστε, μία τέτοια έκρηξη εξελίξεων οδήγησε ή καλύτερα συνέβαλε στην Ίδρυση των Ανοικτών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Θεωρώ λοιπόν ότι αυτή τη στιγμή είμαστε έτοιμοι ή οφείλουμε να είμαστε έτοιμοι να καταργήσουμε τα στεγανά της εκπαίδευσης, καθώς όσο η επιστήμη εξελίσσεται, η γνώση «αναμειγνύεται». Με τον όρο αυτό

εννοώ ότι, πλέον, δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός και διακριτά όρια ανάμεσα σε επιστημονικές περιοχές, όπως για παράδειγμα η Φυσική με τη Χημεία ή ακόμα και τα Μαθηματικά με την Φιλολογία. Τα όρια των επιστημών αλληλεπικαλύπτονται και εμφανίζουν σπουδαία, νέα, υβριδικά αντικείμενα υψηλού τεχνολογικού και ερευνητικού ενδιαφέροντος. Τα ψηφιακά Πανεπιστήμια -ένα από τα οποία είναι και το Ελληνι-

κό Ανοικτό Πανεπιστήμιο- λόγω του γεγονότος ότι δεν δομούνται σε διακριτά τμήματα αλλά σε Σχολές, με ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων, είναι αρωγοί της διεπιστημονικότητας και της διατημηματικότητας προσφέροντας τεράστια ποικιλία διεπιστημονικών Θεματικών Ενοτήτων.

Το ΕΑΠ έχει ήδη δώσει θετικά δείγματα γραφής όσον αφορά το εκδοτικό του πρό-

γραμμα. Θα θέλατε να μας πείτε γι' αυτό; Τι θα μπορούσε να περιμένει κάποιος σε σχέση με τις εργασίες του ΕΑΠ και των ΑΕΙ στον τομέα των εκδόσεων και δημοσιεύσεων και σε σχέση με τις απαιτήσεις ενός απαιτητικού αναγνωστικού κοινού που κινείται γύρω από τις επιστήμες και την επιρροή τους στην ελληνική κοινωνία;

Οι Εκδόσεις του Ελληνικού

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο -Ορκωμοσία Hellenic Open University - Graduation ceremony

cultural capital and in the opening up of the university and the dissemination of knowledge to Greek society and, why not, soon to the international community, too. Our publications are marked by the vision of a robust, reputable and up-to-date publishing house with a wide outreach including not only the academic audience (faculty, students and researchers) but mainly the wider public of demanding and studious readers who want to stay informed about current scientific

developments. You know, this is a great challenge for us because scientific breakthrough is becoming more and more accelerated in every field, and is influencing or will be influencing our everyday life in the long term. Of course, I am referring to advances in medicine and genetics, in bioethics, environmental science, artificial intelligence, applied mathematics and physics, without overlooking research in cultural studies, philosophy, history, law, economics, contemporary

administration as well as art. To this end, the HOU Press is constantly enriching its publishing programme with new series that will meet the needs for academic editions and scientific literature, renewing, enhancing and upgrading, if you will, the textbooks used by HOU and other universities, adding to the Greek academic libraries and hoping to build a bridge of communication with academic libraries around the world. In parallel, the HOU Press aspires to touch upon the

human concerns in our century, through works of special and general interest from all scientific fields. In full compliance with this goal, the HOU Press strives to present quality editions with selected titles that will be long-sellers, acknowledged for their value, without considerations of a quick profit. They are valuable editions that any publisher would be hard-pressed to publish particularly in the current circumstances, since they are designated as reference works worthy of at-



Ανοικτού Πανεπιστημίου μολονότι είναι ένα σχετικά πρόσφατο εγχείρημα του ΕΑΠ, αποτελούν μια σημαντική επένδυση του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ως πρωτοπόρου πανεπιστημιακού θεσμού, αφενός σε πολιτισμικό κεφάλαιο και αφετέρου στο άνοιγμα του πανεπιστημίου και στη διάχυση της γνώσης στην ελληνική κοινωνία, και γιατί όχι, σύντομα και στη διεθνή κοινότητα. Οι εκδόσεις μας διαπνέονται από το όραμα για έναν στιβαρό, έγκριτο και ενημερωμένο εκδοτικό οίκο με ευρεία απεύθυνση, η οποία συμπεριλαμβάνει όχι μόνο το ακαδημαϊκό κοινό (πανεπιστημιακούς, φοιτητές, ερευνητές) αλλά κυρίως το ευρύ, απαιτητικό, φιλομαθές αναγνωστικό κοινό που θέλει να ενημερώνεται για τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις. Ξέρετε, αυτό είναι το μεγάλο μας στοίχημα, καθώς οι επιστημονικές εξελίξεις σε όλα τα πεδία είναι πλέον ραγδαίες, και σε πολλά επίπεδα επηρεάζουν ή θα επηρεάσουν μακροπρόθεσμα την καθημερινότητά μας. Αναφέρομαι ασφαλώς σε εξελίξεις στην ιατρική και τη γενετική, τη βιοηθική, το περιβάλλον, την τεχνική νοημοσύνη, τα εφαρμοσμένα μαθηματικά και τη φυσική, χωρίς να παραγνωρίζουμε τις έρευνες στις πολιτισμικές σπουδές, τη φιλοσοφία, την ιστορία, το δίκαιο, την οικονομία, τη σύγχρονη διοίκηση αλλά και την τέχνη.

Σε αυτή την κατεύθυνση οι εκδόσεις επιχειρούν με το ολοένα εμπλουτιζόμενο εκδοτικό πρόγραμμα και τις νέες σειρές που δημιουργούν να καλύψουν τις ανάγκες στο πανεπιστημιακό βιβλίο και το επιστημονικό σύγγραμμα, ανανεώνοντας, αναβαθμίζοντας και ενημερώνοντας, αν θέλετε, και τα συγγράμματα του ίδιου του ΕΑΠ αλλά και ευρύτερα του πανεπιστημιακού βιβλίου, εμπλουτίζοντας τις ελληνικές πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες και γεφυρώνοντας, όπως ευελπιστούμε, αυτή την επικοινωνία και με τις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες διεθνώς. Παράλληλα, όμως, με έργα ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος από όλα τα επιστημονικά πεδία οι

εκδόσεις επιχειρούν να αγγίξουν και να επικοινωνήσουν τους προβληματισμούς του ανθρώπου του αιώνα μας. Σε απόλυτη σύμπτωση με αυτή τη στόχευση, ο κόσμος των εκδόσεων επιδιώκει υψηλού επιπέδου εκδόσεις, με επιλεγμένους τίτλους, για long-sellers έργα, τα οποία πωλούνται σταθερά για την αξία τους, χωρίς να αποβλέπουν στο γρήγορο κέρδος. Πρόκειται για ποιοτικές εκδόσεις, που ειδικά στη σημερινή συγκυρία δύσκολα θα αποφάσιζε να βγάλει κάποιος εκδότης, καθώς στοχεύουν να αποτελέσουν έργα αναφοράς, αξιανάγνωστα, με μοναδικό πρόσχημο την ποιότητά τους, και την προστιθέμενη αξία τους στον χρόνο ως έργα του σημερινού πολιτισμού.

Επιπλέον, επιτρέψτε μου να σας πω ότι η δημιουργία πανεπιστημιακών εκδόσεων σε μια περίοδο κατά την οποία βαίνουμε καλπάζοντας στην ψηφιακή εποχή του βιβλίου, υποδηλώνει ρητά από την πλευρά μας, τη σταθερή πίστη και αγάπη στο έντυπο βιβλίο, η κεφαλαιώδης αξία του οποίου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, ειδικά αν αναλογιστείτε ότι η υλικότητα του βιβλίου ως μέσου, είναι θεμελιώδης στη πολυεπίπεδη σχέση του αναγνώστη με το βιβλίο, τη γνώση και την επικοινωνία, από την παιδική ή ακόμα και τη βρεφο-νηπιακή ηλικία μέχρι τον ενήλικο βίο του. Είναι μια σχέση μοναδική, που μας συντροφεύει σε όλη μας τη ζωή.

Ευελπιστούμε σύντομα, αν το επιτρέψουν οι συνθήκες που έχει επιβάλει η υγειονομική κρίση, να αποκαταστήσουμε τη διά ζώσης επικοινωνία με το αναγνωστικό κοινό, μέσα από ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, συνέδρια και εκθέσεις, τις ζωντανές εκδοτικές «παραδόσεις» η διοργάνωση των οποίων έχει ανασταλεί προσωρινά λόγω της πανδημίας.

Προφανώς, σε πολιτικό επίπεδο υπάρχουν αντιπαραθέσεις για την εκπαίδευση και, πολύ περισσότερο, για την ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας. Σε ποιο επίπεδο κατά τη γνώ-



Υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας του ΕΑΠ με το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ) και το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (ΓΕΑ). Απονομή -πλακέτας στον Πρόεδρο του ΕΑΠ Οδυσσέα Ζώρα
The signing of Cooperation Protocols by the HOU (Hellenic Open University), the Hellenic Army General Staff and the Hellenic Air Force General Staff.
Awarding a plaque to Odysseas Zoras, President of the HOU.

tention on the basis of their quality and added value over time as products of contemporary culture.

Also, allow me to tell you that the establishment of a university press at this juncture, when the world is galloping into the age of digital books, testifies to our constant faith and love for printed books, as their essential value cannot be disputed, especially considering the fact that the materiality of the book as a medium is fundamental to the multi-level relationship of a reader with knowledge and communication through the reading of a book as early as from childhood, or even from infancy, to adulthood. It is a unique relationship that stays with us for life.

We hope that soon, if the circumstances due to the health crisis allow, we will restore live communication with the reading public, organizing interesting events, presentations, conferences and exhibitions, the traditional editorial culture that has been suspended temporarily due to the pandemic.

Obviously, education is a field

of political controversy, higher education even more so in our country. In your opinion, where is the debate centring mostly? On which point and which framework of consent should it be focusing instead?

We all agree that we want good public education in Greece, because education and research form the fundamental and greatest growth pillars in every country. I have no doubt that everyone wishes for the constant improvement of academic studies and academic research according to European and international standards. Obviously, though, there is a difference of opinion concerning policies and the way that they can be improved. There are differing views regarding the perennial question of what constitutes "good education" and how it can be enhanced and bettered. In my opinion, "good education" is a multidimensional term that refers to an inclusive educational system of primary, secondary and higher education based on equal opportunities of high-quality education for all citizens as well as a

μη σας εκδηλώνονται αυτές οι αντιπαραθέσεις; Επιπλέον, σε ποιο επίπεδο και με ποιο πλαίσιο συνεναίσεων, κατά τη γνώμη σας, θα έπρεπε να εκδηλώνονται;

Όλοι συμφωνούμε στο ότι στην Ελλάδα θέλουμε να έχουμε μία καλή, δημόσια παιδεία. Και αυτό γιατί η παιδεία/εκπαίδευση σε συνδυασμό με την έρευνα αποτελούν τους βασικότερους και μεγαλύτερους πυλώνες ανάπτυξης κάθε χώρας. Δεν αμφισβητώ λοιπόν ότι όλοι έχουν ως στόχο τη συνεχή βελτίωση των ακαδημαϊκών σπουδών και της ακαδημαϊκής έρευνας, σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά και Διεθνή πρότυπα. Προφανώς όμως, υπάρχει διάσταση απόψεων στην πολιτική αλλά και στον τρόπο βελτίωσής τους. Υπάρχει διάσταση απόψεων στο πάγιο ερώτημα του τι συνιστά την «καλή παιδεία» και πώς μπορούμε να την ενισχύσουμε και να την βελτιώσουμε. Κατά τη προσωπική μου άποψη, η «καλή παιδεία» είναι ένας πολυδιάστατος όρος ο οποίος περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό σύστημα πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που βασίζεται στην παροχή ίσων ευκαιριών υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε όλους τους πολίτες, αλλά και ένα σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών δομών.

Ένα Πανεπιστήμιο κατά την άποψή μου, για να άγει και να μην άγεται, οφείλει και πρέπει να βρίσκεται μπροστά από τις τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις, να τις παράγει και όχι να τις ακολουθεί. Δυστυχώς όμως, λόγω του γεγονότος ότι τα συμβατικά Πανεπιστήμια της χώρας μας έχουν πολλά χρόνια να ανανεώσουν τα γνωστικά τους αντικείμενα και να προσαρμοσθούν στις ανάγκες της αγοράς, δεν δύναται να είναι «ευέλικτα» με αποτέλεσμα η τεχνολογική και κοινωνική πραγματικότητα να τα ξεπερνάει.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εμφανίζεται αρωγός της «καλής παιδείας», μέσα από ένα ισχυρό σύ-

στημα αξιολόγησης των δομών του, από υψηλής ποιότητας προγράμματα σπουδών αλλά και από το έντονο κοινωνικό προφίλ που διαθέτει, μέσω της παροχής υποτροφιών αριστείας, κοινωνικών κριτηρίων αλλά και σε ειδικές ευάλωτες ομάδες. Επιπλέον, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της αγοράς, εμφανίζεται ευέλικτο και αναπτύσσει – ιδρύει νέα, μοντέρνα προγράμματα σπουδών όπως το, σε συνεργασία με την ακαδημία Αθηνών, «Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των μνημείων της Φύσης από τις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής» και το «Επιστήμη των Δεδομένων και Μηχανική Μάθηση».

Τέλος, αν και όπως προανέφερα θεωρώ εποικοδομητικές και σε καλό επίπεδο της συζητήσεις γύρω από το μέλλον και την βελτιστοποίηση της παρεχόμενης παιδείας, σε καμία περίπτωση δεν θεωρώ ότι τα συστήματα εκπαίδευσης και έρευνας πρέπει να γίνονται αντικείμενα πολιτικών αντιπαραθέσεων. Η παιδεία ως δημόσιο αγαθό, πρέπει να προστατεύεται, δεν πρέπει να εργαλειοποιείται στο βωμό πολιτικών και κυρίως κομματικών - ψηφοθηρικών απόψεων, όπως έγινε στο πρόσφατο παρελθόν.

Πώς οραματίζεστε τον ρόλο του ΕΑΠ για το μέλλον της ελληνικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, της οικονομίας και της κοινωνίας;

Θεωρώ ότι το πανεπιστημιακό μοντέλο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου θα αρχίσει να καθιερώνεται σε ευρεία κλίμακα και σταδιακά θα αντικαταστήσει ή θα ευθυγραμμιστεί με το συμβατικό μοντέλο εκπαίδευσης. Είμαι βέβαιος ότι είναι ένα μοντέλο εκπαίδευσης που μπορεί να καθιερωθεί σε ευρύτερη ακαδημαϊκή κλίμακα. Πολύ σύντομα το Ελληνικό συμβατικό Πανεπιστήμιο θα έχει αλλάξει όψη. Όσον αφορά το όραμα μου για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, οφείλω να σας δηλώσω ότι συνδέεται άμεσα με την πεποίθησή μου γύρω από τον όρο «καλή παι-

δεία». Οραματίζομαι ένα Δημόσιο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ανοικτό στη γνώση και στις ευκαιρίες, ένα Πανεπιστήμιο που θα διασφαλίζει το αγαθό της Παιδείας και θα προάγει την καινοτομία και την αριστεία ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα. Προσπλωμένος στο όραμα αυτό, είμαι σίγουρος ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο θα εξελίσσεται συνεχώς και θα έχει μια δυναμική ανοδική πορεία σε διεθνές επίπεδο. Ήδη είμαστε σε διαδικασία αναβάθμισης των εγκαταστάσεων και δομών μας, ήδη έχουμε επενδύσει σε μοντέρνα συστήματα σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας με ιδιαίτερα φιλικό περιβάλλον, ακόμα και για μη εξοικειωμένους φοιτητές με την τεχνολογία, ήδη ιδρύσαμε το Κέντρο Επιμόρφωσης και δια βίου μάθησης του ΕΑΠ, ήδη πιστοποιήσαμε τις εσωτερικές διαδικασίες του Ιδρύματος και βρισκόμαστε στο στάδιο πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών και ήδη βρισκόμαστε σε διαδικασία ανανέωσης όλων των συγγραμμάτων μας. Τέλος, αναμένοντας και ευελπιστώντας στην έγκριση της πολιτικής ηγεσίας, είμαστε έτοιμοι να επενδύσουμε στην ενδυνάμωση του ερευνητικού προφίλ του ΕΑΠ μέσω της ίδρυσης ενός Ερευνητικού Κέντρου, το οποίο θα διαθέτει εξειδικευμένα ινστιτούτα για συστηματική έρευνα σε μη ανταγωνιστικά αντικείμενα, όπως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και εργασία, η διά βίου μάθηση, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση κ.ά.

system for the evaluation of educational structures.

I believe that a university, in order to lead and not be led, should be at the forefront of technological and societal developments, as a creator, not a follower. Unfortunately, though, because the conventional universities of our country have not renewed their subject modules and have not adapted to the needs of the market for many years now, they lack "flexibility" and are left behind by technological and social reality.

The Hellenic Open University comes as a buttress for "good education" with its structures being evaluated by a competent system, with high-quality study programmes and a strong social profile through scholarships of merit, social criteria and special vulnerabilities. Furthermore, responding to the needs of the market, it appears flexible and develops/establishes new and modern study programmes as the "Protection of Cultural Heritage and Natural Monuments from the Effects of Climate Change" in cooperation with the Academy of Athens and the "Data Science and Machine



Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο –Ορκωμοσία Hellenic Open University - Graduation ceremony

Learning" programmes.

Lastly, although as I said I consider the debate around the future and the improvement of education constructive and on a good level, in no way do I believe that education and research systems should become objects of political controversy. Education should be protected as a public good, and it should not be exploited as an instrument of party politics and electioneering, as happened recently.

How do you envision the role of HOU in the future of Greek higher education, economy and society?

I believe that the academic model of the Hellenic Open University will become widespread and gradually will replace or become aligned with the conventional education model. I am certain that it is an education model that can be established on a wider academic scale. As for my vision for the Hellenic Open University, I should state that it is directly linked with my own belief in "good education". I envision a Public Open University open to knowledge and opportunities, a university that

will ensure education as a good and will promote innovation and merit following international standards. Focusing on this vision, I am certain that the Hellenic Open University will be continually developing and following a dynamic upward course internationally. Already we are upgrading out facilities and structures; we have invested in modern systems of synchronous and asynchronous communication with a friendly environment, even for students who are not familiar with the technology; we have founded the Training and Lifelong Learning Centre of HOU; our internal procedures have been certified and certification of the study programmes is under way, as is the renewal of all our academic textbooks. Finally, hoping for approval from the political leadership, we are ready to invest in strengthening the research profile of HOU by establishing a Research Centre with specialized institutes for systematic research in non-competitive areas such as distance learning and remote working, lifelong learning, e-governance etc.